Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet
Svetošimunska cesta 25, 10000 Zagreb
Telefon: +385 (0)1 2393 777
E-mail: dekanat@agr.hr
Web: www.agr.unizg.hr

Tipologija krajobraza (226173)

Nositelj predmeta

izv. prof. dr. sc. Goran Andlar

Opis predmeta

Tipologija krajobraza obuhvaća identifikaciju, kartiranje i opisivanje krajobraza određenog područja, a rezultira izradom krajobrazne osnove. Dobrobiti tipologije krajobraza vidljive su iz praksi europskih zemalja te iz međunarodnih nastojanja za identifikacijom, analizom i vrednovanjem krajobraza diljem državnih teritorija te implementaciju istoga u alate prostornog planiranja, zaštitu prirode i okoliša, zaštitu kulturne baštine i ruralnog razvoja (Konvencija o europskim krajobrazima). Tipologija krajobraza je jedan od temeljnih koraka u planiranju, upravljanju i zaštiti krajobraza.
Modul se sastoji od predavanja, vježbi, terenskog rada i seminara. Usvajanje znanja se vrši primjenom alata tipologije na odabranom području, a podrazumijeva kabinetski i terenski rad. Obuhvaćen je i rad na računalu, odnosno primjenjuje se e-učenje te rad preko MojOblak servera te upotrebljava QGIS aplikacija.
Studenti se upoznaju sa povijesti razvoja metoda, inozemnim i domaćim praktičnim primjerima te uvriježenim i međunarodno priznatim teorijskim modelima tipologije i karakterizacija krajobraza. Usvaja se pristup višedimenzionalne analize krajobraza koja uključuje prirodne, kulturno-povijesne i vizualno perceptivne čimbenike. Usvajaju se tri razine u interpretaciji krajobraza. Prva je upotreba GIS alata pri čemu se okupljaju i izrađuju različiti tipovi prostornih podataka i karata (geologija, pedologija, korištenje i pokrov zemljišta, promet i infrastruktura, naselja, toponimi, prostorni uzorci, prirodna i kulturna baština itd.) te sintetiziraju sa svrhom kartiranja krajobraznih jedinica na više hijerarhijskih razina (od regionalnih do lokalnih razina). Drugo, usvaja se deskriptivna interpretacija krajobraza temeljena na okupljanju i analizi literaturnih podataka o čimbenicima krajobraza i terenskim istraživanjima. I treće, naglasak je na vizualnoj prezentaciji karakteristika krajobraza kroz upotrebu fotografije, skica, blok dijagrama, dizajn kartografije itd. Pregledom iskustava dobivaju se spoznaje o načinu prezentacije konačnog elaborata u vidu dizajna publikacije i digitalne prezentacije kroz atlase, WebGIS preglednike, opservatorije krajobraza i sl.

ECTS: **6.00**

Engleski jezik: **R1**

E-učenje: **R2**

Sati nastave: 60
Predavanja: 10
Seminar: 40
Terenske vježbe: 10

Izvođač seminara

- doc. dr. sc. Dora Tomić Reljić
- izv. prof. dr. sc. Goran Andlar

Ocjenjivanje

Dovoljan (2): 60%
Dobar (3): 71%
Vrlo dobar (4): 81%
Izvrstan (5): 91%

Developed by Superfluo d.o.o. • www.superfluo.hr

Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet
Svetošimunska cesta 25, 10000 Zagreb
Telefon: +385 (0)1 2393 777
E-mail: dekanat@agr.hr
Web: www.agr.unizg.hr

Vrsta predmeta

- Prijediplomski studij / Krajobrazna arhitektura (Izborni predmet, 6. semestar, 3. godina)

Opće kompetencije

Predmet osposobljava studente za kartografsku, deskriptivnu i ilustrativnu interpretaciju, tipologiju i prezentaciju određenog krajobraza. Osposobljava ih za o uspostavljanje GIS, literaturne i fotografske baze podataka, njihovoj valjanoj interpretaciji i sinteznoj analizi upotrebom metode karakterizacije krajobraza. Dobivaju se opća znanja o planiranju i provedbi terenskog istraživanja. Studenti dobivaju spoznaje važnim domaćim i stranim iskustvima u izradi krajobraznih osnova.

Oblici nastave

- Predavanja
- Terenske vježbe
  na terenu studenti prikupljaju podatke o istraživanom prostoru
- Seminari
  studenti rade na izradi konačnog seminara/elaborata Tipologija i karakterizacija krajobraza nekog područja. Stjecanje vještina – grupe po 3-5 studenata samostalno izrađuju i prezentiraju sve segmente i cjelokupni seminarski rad

Ishodi učenja i način provjere

Ishod učenja	Način provjere
uspostaviti GIS bazu kartografskih i prostornih podataka nužnih za pristupanje tipologiji krajobraza određenog područja	Kolokviji, Ispit
poznavati karakteristike, važnost i primjenu međunarodno uvriježene metode tipologije krajobraza, odnosno izrade krajobraznih osnova	Ispit
izraditi plan terenskog rada te provesti terensko istraživanje uz korištenje terenskih obrazaca, GPS uređaja i foto-dokumentiranje	Terenske vježbe, Ispit
Inventarizirati određeno područje pregledom različitih karata i literaturnih izvora te terenskog istraživanja	Kolokviji, Seminar, Ispit
procijeniti karakter krajobraza bilo kojeg područja i to kroz prepoznavanje, kartiranje, opis i prezentaciju krajobraznih tipova i područja i njihovog karaktera	Seminar, Ispit
individualno i grupno izraditi i prezentirati seminarski rad tipologije krajobraza određenog područja, a koji uključuje tekstualni i ilustrativni dio te izradu kartografije	Seminar, Ispit

Developed by Superfluo d.o.o. • www.superfluo.hr

Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet
Svetošimunska cesta 25, 10000 Zagreb
Telefon: +385 (0)1 2393 777
E-mail: dekanat@agr.hr
Web: www.agr.unizg.hr

Način rada

Obveze nastavnika

Svi nastavni materijali su organizirani i dostupni preko Moodle e-učenje i MojOblak sustava. Putem Moodle sustava omogućen je forum za obavijesti i komunikaciju sa studentima, vodi se evidencija prisutnosti i izvršenih obaveza, komentiraju i ocjenjuju tjedne obaveze i konačni seminarski rad te su arhivirani svi nastavni materijali, prezentacije i popis literaturnih izvora. Uz pomoć Mojoblak sustava uspostavljena je baza prostornih i kartografskih podataka, okupljeni literaturni izvori, osiguran prostor za ostavljanje domaćih zadaća i seminarskih radova te je omogućen simultani online rad. Osiguran je i organiziran je višednevni terenski obilazak predmetnog područja.

Obveze studenta

Studenti su dužni prisustvovati predavanjima i seminarima, moraju biti upisani u Moodle kolegij te se moraju uključiti u MojOblak zajedničku bazu podataka i kreirati svoju radnu mapu. Studenti su dužni formirati radne grupe u okviru kojih će izvršavati tjedne dužnosti i raditi na konačnom seminarskom radu. Studenti moraju imati opće (cloud servisi, Office i Adobe paket) i specifično znanje o radu na računalu (GIS računalne aplikacije). Uvjet za pristupanje ispitu je redovito pohađanje seminara i predavanja te izvršavanje tjednih obaveza, položen kolokvij te izrađen seminarski rad.

Polaganje ispita

Elementi praćenja	Maksimalno bodova ili udio u ocjeni	Bodovna skala ocjena	Ocjena	Broj sati izravne nastave	Ukupni broj sati rada prosječnog studenta	ECTS bodovi
I Kolokvij	20	0-60 % 61-70 % 71-80 % 81-90 % 91-100 %	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	10	30	1
Pismeni ispit	40	0-60 % 61-70 % 71-80 % 81-90 % 91-100 %	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	20	50	2
Seminar	40	0-60 % 61-70 % 71-80 % 81-90 % 91-100 %	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	30	80	3
UKUPNO	100%			60	160	6

Developed by Superfluo d.o.o. • www.superfluo.hr

Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet
Svetošimunska cesta 25, 10000 Zagreb
Telefon: +385 (0)1 2393 777
E-mail: dekanat@agr.hr
Web: www.agr.unizg.hr

Tjedni plan nastave

1. S+P - Uvod u predmet i priprema
2. S - Vektoriziranje i obrada podataka (pedologija, geomorfologija, hidrologija itd.)
3. S - Interpretacija i vektoriziranje (kulturna i prirodna baština, prostorni plan itd.)
4. S - Uvod u interpretaciju land use i land cover; P - Uvod u metode karakterizacije krajobraza i izgradnja baze podataka
5. S - Interpretacija i vektoriziranje land use (način korištenja zemljišta)
6. P - Povijest razvoja metoda karakterizacija krajobraza; V - Regionalizacija šireg područja obuhvata, krajobrazna područja i tipovi odabranog područja 1. dio
7. S – Krajobrazna područja i tipovi odabranog područja 2. dio; P - Domaća i međunarodna iskustva u tipologijama krajobraza
8. S – Priprema terena (kartografija, GPS, terenski obrasci, online karte, grupni zadaci)
9. S - Terenska nastava; terensko snimanje i bilježenje
10. S - Okupljanje podataka sa terena i krajobrazna područja i tipovi odabranog područja 3. dio – nomenklatura
11. S - Krajobrazna područja i tipovi odabranog područja 4. dio – nomenklatura i prezentacija krajobraznih područja/tipova; P – Primjeri i načini vizualizacije i prezentacije krajobraza
12. S - Krajobrazna područja i tipovi odabranog područja 5. dio – opisi i prezentacija krajobraznih područja/tipova, kartografsko prikazivanje;
13. S - Krajobrazna područja i tipovi odabranog područja 6. dio - Deskriptivna analiza identificiranih krajobraznih tipova/područja, opis značajki, opis; P – Primjeri atlasa krajobraza i načina deskripcije krajobraznih područja
14. S – Preliminarna prezentacija koncepta grupnog i općeg dijela seminarskog rada
15. S – Konačna prezentacija grupnog seminarskog rada

Obvezna literatura

1. Landscape Character Assessment Guidance for England and Scotland; Scottish Natural Heritage and The Countryside Agency (2002.)
2. Studija krajobraza otoka Cresa; Andlar, Borovičkić, Kremenić, Križanić (2015.)
3. Krajobrazna osnova NP Krka; Andlar, Tomić, Šteko (2015.)
4. Landscape catalogues of Catalonia. Methodology, Nogué, Sala; Grau (2016

Preporučena literatura

1. Krajobrazna studija Dubrovačko-neretvanske županije;Tipološka klasifikacija krajobraza; Koščak Miočić-Stošić, Oblijan, Mlakar (2016.)
2. Landscape Atlases Landscape identification, characterisation and assessment method
3. Studija analize i vrednovanja kulturnog krajobraza Starogradskog polja; Andlar, Frangeš, Šrajer, Popović (2015.)
4. Regionalna razdelitev krajinskih tipov v Slovenija; Marušič I. et al. (1996.)

Developed by Superfluo d.o.o. • www.superfluo.hr

Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet
Svetošimunska cesta 25, 10000 Zagreb
Telefon: +385 (0)1 2393 777
E-mail: dekanat@agr.hr
Web: www.agr.unizg.hr

Sličan predmet na srodnim sveučilištima

- Design: landscape planning and assessment; Edinburgh College of Art : Architecture and Landscape Architecture
- Tipologija, upravljanje in varstvo kulturne krajine, Študij krajinske arhitekture, Biotehniška fakulteta, Ljubljana
- Introduction to landscape processes and planning, School of Landscape architecture, The University of Sheffield
- Landscape Character Studies; Faculty of Landscape Architecture and Urbanism; Szent István University

Developed by Superfluo d.o.o. • www.superfluo.hr